

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН, ЕТОЛОГІЯ ТА ПРОФЕСІЙНА
ЕТИКА»

Ступінь вищої освіти - **Магістр**
 Спеціальність **211 Ветеринарна медицина**
 Освітня програма **Ветеринарна медицина**
 Рік навчання **2023-2024, семестр 6**
 Форма навчання **денна** (денна, заочна)
 Кількість кредитів ЄКТС **4**
 Мова викладання **українська**

Лектор дисципліни	д. вет.н., професор Шевченко Лариса Василівна
Контактна інформація лектора (email)	тел. +380501931029 shevchenko_laris@ukr.net
Сторінка дисципліни в eLearn	https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2032 .

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Програма навчальної дисципліни передбачає розуміння того, що на тварині відображаються умови, в яких вона живе. **Благополуччя тварини** забезпечується, якщо вона здорова, перебуває в комфортних та безпечних умовах, отримує збалансовану годівлю, може поводитись природно, не страждає від неприємних станів таких, як біль, страх та стрес. Такий підхід охоплює всі аспекти життя тварини, включаючи відповідні умови у приміщенні, менеджмент, годівлю, профілактику та лікування хвороб, відповідальне гуманне поводження з нею та, в разі необхідності, гуманну евтаназію.

Етологія вивчає поведінку тварини, особливо у природних умовах. Студенти повинні отримати широке розуміння фундаментальних принципів та проблематики благополуччя та поведінки тварин. Базове розуміння місцевого, національного, регіонального та міжнародного законодавства щодо благополуччя тварин.

Вивчення питань **професійної етики** дозволяє у формі ситуаційних завдань, практичних тренувань оцінити та покращити усні та письмові комунікаційні навички студента, (напр.: написання історії хвороби, спілкування з клієнтом щодо лікування та діагностики; критичне читання та осмислення щодо епідеміології, імунології, мікробіології; публічні виступи. Розуміння кодексу професійної поведінки та ветеринарної етики; локального та національного законодавства та регламентів, що регулюють ветеринарну діяльність.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК): 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК): 1. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН) 1. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів. 2. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження. 3. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ семінар- ські, лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Вступ. Предмет, методи та завдання дисципліни. Зв'язок із іншими дисциплінами.	2/2	Знати історію становлення дисципліни, видатні особистості Обов'язок лікаря ветеринарної медицини Закони України, Європейські конвенції.	Практика, оцінка та покращення усних та письмових комунікаційних навичок, напр.: написання історії хвороби, спілкування з клієнтом щодо лікування та діагностики; написання публічних виступів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	4,7
Професійні традиції і етика лікаря ветеринарної медицини. Мораль та свідомість у професійній діяльності.	2/2	Норми та нормативно-технічну документацію Вміти Аналізувати власні помилки і працювати над самовдосконаленням Розуміти відповідальність за бездіяльність та допущення лікарської помилки		4,7
Помилки лікаря ветеринарної медицини. Ятрогенія	2/2	Розрізняти службове, професійне і приватне спілкування. Грамотно застосовувати термінологію і методологію Використовувати ветеринарну символіку та навички етичного спілкування з клієнтами		4,7
Особистість лікаря ветеринарної медицини. Службове спілкування лікаря ветеринарної медицини	2/2			4,7

Етологія. Особливості поведінки тварин за конкретних умов утримання, догляду та експлуатації	2/2	Знати історію становлення дисципліни, видатні особистості. Закони України, Норми та нормативно-технічну документацію Вміти Оцінити особливості поведінки тварин за конкретних умов утримання, догляду та експлуатації	Практичні роботи застосуванням наукових етологічних метод спостереження, опрацювання використанню сучасних засобів відеонагляду реєстрації. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Моделювання та оцінка впливу різноманітних умов поведінку тварин.	4,7
Різновиди взаємодія між окремими особинами у співтоваристві. Соціальні стосунки	2/2	Аналізувати поведінку тварин відповідно до їх природніх потреб Розуміти вплив фізичних та біологічних факторів навколишнього середовища на життєдіяльність тварин та поведінкові особливості (абіотичні, біотичні та антропогенні фактори).		4,7
Вплив фізичних та біологічних факторів навколишнього середовища на життєдіяльність тварин та поведінкові особливості (абіотичні, біотичні та антропогенні фактори).	2/2	Розрізняти та класифікувати потреби тварин, форми поведінки. Взаємодію між окремими особинами у співтоваристві. Соціальні стосунки.		4,7
Біологічні ритми. Статевий деморфізм.	2/2	Застосовувати термінологію і методологію оцінки поведінки тварин		4,7
Визначення потреби Тварини та класифікація потреб.	2/2	Використовувати отримані знання в практичній роботі		4,7
Законодавчі акти, що регулюють ставлення до тварин. Благополуччя тварин.	2/2	Знати історію становлення дисципліни, видатні особистості. Закони України, Норми та нормативно-технічну документацію	Здача практичної роботи у вигляді доповіді з презентацією та виступом. Написання	4,7

Класифікація поведінки тварин. Зоопсихологія. Стрес і адаптаційні можливості.	2/2	Вміти оцінити благополуччя тварин за критеріями 5 свобод Аналізувати умови утримання тварин відповідно до їх природніх потреб	тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок ситуаційних завдань.	4,7
Гуманна освіта. Співчуття у фермерстві. Зоозахисні організації. Безпритульні тварини.	2/2	Розуміти негативний вплив скученого (індивідуального – для стадних тварин) утримання, косметичних операцій тощо на самопочуття тварин		4,7
Захист домашніх та продуктивних тварин від жорстокого поводження.	2/2	Розрізняти поняття етика благополуччя, право благополуччя, кількісну оцінку благополуччя тварин. Застосовувати термінологію і методологію оцінки поведінки тварин		4,7
Робочі тварини, службові тварини, декоративні тварини, лабораторні тварини	2/2	Використовувати отримані знання в практичній роботі та для захисту тварин від жорстокого поводження.		4,7
Тварини для розваг, дикі тварини, хутрові тварини, еутаназія	2/2			4,7
Всього балів за семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може

відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21. 02. 2006 № 3447-IV Відомості Верховної Ради України. 2006. № 27. С. 230.
2. Європейська конвенція про захист домашніх тварин. Конвенцію ратифіковано Законом N 578-VII (578-18) від 18.09. – 2013.
3. Сінгер П. Визволення тварин. Київ: Пабулум, 2019. 456 с.
4. Александренко В. В. Поняття та способи жорстокого поводження з тваринами Юридична наука. 2015. № 6. С. 116-120.
5. Бондаренко Н. С. Ставлення населення до проблеми запобігання жорсткому поводженню з тваринами (за результатами соціологічного дослідження) Право і суспільство. 2015. № 3(3). С. 123-126.

Додаткова література

1. Зоріна З. О. Поведінка тварин К. Нака, 1999. С 39.
2. Копилян В. Кримінальна карність за жорстоке поводження з тваринами. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2009. №3. С. 1-7.
3. Кучерявий В.П. Благополуччя тварин, етологія та професійна етика.: Львів.: Світ, 2000. – 500 с.
4. Благополуччя тварин, етологія та професійна етика. За редакцією В.К. М'якушка. – К.: Урожай, 1992. – 260 с.

Інтернет-джерела

1. Ветеринарна деонтологія. Методичні рекомендації. Миколаїв. 2020. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7899/1/Veterynarna%20deontolohiia.pdf>
2. Панько І.С. Професійна етика лікаря ветеринарної медицини. Біла Церква, 2006. 272 с. Вид. 2-е, переробл. і допов. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2341708/>
3. Єдиний державний реєстр судових рішень : [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua> Панько І.С. **Професійна етика** лікаря ветеринарної медицини. К., 1998. 240 с.